

REFERAT

BILAG NR21-18

Emne Møde i det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse

Mødedato 3. oktober 2018 kl. 15-18

Sted Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S
Mødelokale 501

Medlemmer

- Direktør Søren Brostrøm (Sundhedsstyrelsen, formand)
- Lægefaglig direktør Lone Winther Jensen (Videreuddannelsesregion Nord)
- Lægelig direktør Michael Dall (Videreuddannelsesregion Syd)
- Sundhedsfaglig chef, Preben Cramon (Videreuddannelsesregion Øst)
- Professor, dr.med. Torben Bæk Hansen (Universiteterne)
- Formand Henrik Ullum (Lægevidenskabelige Selskaber)
- Overlæge Bente Malling (Lægevidenskabelige Selskaber)
- Alm. praktiserende læge Roar Maagaard (Lægevidenskabelige Selskaber)
- Reservelæge Jesper Brink Svendsen (Lægeforeningen)
- Reservelæge Cæcilie Trier Sønderskov (Yngre Læger)
- Alm. praktiserende læge Gunver Lillevang (Praktiserende Lægers Organisation)
- Professor, dr.med. Doris Østergaard (Uddannelses- og Forskningsministeriet)
- Kontorchef Lene Brøndum Jensen (Sundheds- og Ældreministeriet)
- Lægefaglig direktør Morten Noreng (Danske Regioner)
- Kontorchef Thomas I. Jensen (Danske Regioner)
- Centerdirektør Lars Juhl Petersen (Danske Regioner)
- Kontorchef Birgitte Drewes (Styrelsen for Patientsikkerhed)
- Sektionsleder Astrid Nørgaard (Sundhedsstyrelsen)

06-11-2018

Sagsnr. 2-1410-221/1

Reference ASKD

T 93 59 02 10

E enhedeub@sst.dk

Sekretariat

- Enhedschef Henrik Stig Jørgensen (Sundhedsstyrelsen)
- Fuldmægtig Astrid Keur Devantier (Sundhedsstyrelsen)

Inviterede

- Kontorchef Karen Ingerslev (Koncern HR, Udvikling, Region Midtjylland)
- Lægefaglig direktør Claus Thomsen (Region Midtjylland)
- Sekretariatschef Tine Boesen Larsen (Videreuddannelsesregion Syd)
- Sekretariatschef Lise Møller (Videreuddannelsesregion Øst)
- Sekretariatschef Marie Pinholt Krabbe (Lægevidenskabelige Selskaber)

Afbud

- Sekretariatschef Lise Møller (Videreuddannelsesregion Øst)
- Kontorchef Birgitte Drewes (Styrelsen for Patientsikkerhed)
- Lægefaglig direktør Morten Noreng (Danske Regioner)
- Reservelæge Cæcilie Trier Sørensen (Yngre Læger)
- Formand Henrik Ullum (Lægevidenskabelige Selskaber)

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag NR18-18)

Dagsorden blev godkendt.

Formanden bød velkommen til Torben Bæk Hansen som overtager Peter Schwartz' plads i Rådet for Universiteterne samt Inger Brødsgaard som overtager Barbara Malene Fischers plads i Rådet for Foreningen for Speciallæger.

Rådet ønskede Lars Juhl Petersen tillykke med stillingen som vicedirektør i Sundhedsstyrelsen fra den 1. januar 2019, hvilket desværre også vil betyde at Lars fratræder sin plads i Rådet som repræsentant for Danske Regioner efter næste møde i december.

2. Gennemgang af inspektorordningen

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen gennemgår for tiden inspektorordningen specielt med henblik på at afdække udfordringerne i forbindelse med rekruttering og anvendelse af inspektorer samt hvorledes læringsafkastet af inspektorbesøgene kan øges.

Indstilling: Til orientering/drøftelse.

Referat: Sundhedsstyrelsen orienterede om at der årligt bliver afløst omkring 1/3 (ca. 40 ud af 120) af de planlagte inspektorbesøg primært pga. frafald af inspektorer som angiver ikke at kunne få fri eller pga. afløsninger fra afdelinger med henvisning til eksempelvis omstruktureringer. Formålet med revisionen er at sikre flere inspektorbesøg inden for tidsrammen samt at besøgene fordeler sig mere jævnt i forhold til geografi og afdelingstyper. Derudover er der et ønske om at undersøge muligheden for inspektion af uddannelsesstillinger uden for regionerne samt en kvalitetsvurdering af inspektorbesøg og -rapporter.

Arbejdsgruppen forventes at afrapportere til Rådet ved mødet i marts 2019.

Rådet gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på at inddrage erfaringer fra arbejdet med inspektorordningen tilbage i 2016.

3. Forsøgsordning med øget fleksibilitet vedr. femårsfristen (nu seksårsfristen) (Bilag 19-18)

Sagsfremstilling: En af anbefalingerne fra Regeringens Lægedækningsudvalg: *Lægedækning i hele landet*, januar 2017, er, at der etableres en forsøgsordning med øget fleksibilitet vedr. femårsfristen (nu seksårsfristen) i forbindelse med lokalt/regionalt tilrettelagte videreuddannelsesforløb. Sundhedsstyrelsen orienterer Rådet om status på oprettelsen af forsøgsordninger i videreuddannelsesregionerne.

Indstilling: Til orientering/drøftelse.

Referat: Med henvisning til bilag 19-18 gennemgik Sundhedsstyrelsen de ansøgninger som er modtaget fra hhv. videreuddannelsesregion Nord og Syd omhandlende i alt seks uddannelsesforløb, som alle er blevet godkendt.

Fremover vil Rådet blive orienteret om forsøgsordningerne sammen med evalueringer af ordningen. De første evalueringer fra videreuddannelsesregionerne forventes primo 2019.

4. Status på nyt speciale i akutmedicin (Bilag 20-18 eftersendes)

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen har publiceret 'Vejledning om overgangsordning for speciallæger i andet speciale og læger med erfaring i akutmedicin opnået inden etableringen af specialet akutmedicin', som beskriver, hvordan overgangsbestemmelserne for akutmedicin skal fortolkes. Vejledningen skal sikre, at overgangsbestemmelserne og meritvurderingen foregår ensartet på tværs af landet. Samtidigt pågår der et arbejde med generelle anbefalinger for den nationale akutte sundhedsindsats i Sundhedsstyrelsen.

Indstilling: Til orientering/drøftelse.

Referat: Sundhedsstyrelsen præsenterede vejledningen som først har været til kommentering i videreuddannelsesregionerne og derefter i offentlig høring. Videreuddannelsesregionerne tilkendegav at vejledningen var meget efterspurgt, da de ikke kan komme videre med meritansøgningerne inden de har den godkendte vejledning.

5. Oversigt over læger der ikke overholder seksårsfristen.

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen ophører med at udarbejde status over læger omfattet af (nu) seksårsfristen, hvori der har været en oversigt over læger der ikke overholder tidsfristen for ansøgningstidspunktet til et hoveduddannelsesforløb. Opgørelsen er blevet umuliggjort af den nye persondataforordning.

Indstilling: Til orientering.

Referat: Ingen videre kommentarer end sagsfremstillingen.

6. Tema: Fremtidens lægerolle (Bilag 22-18 og 23-18)

Sagsfremstilling: Med afsæt i forrige mødes temadrøftelse af fremtidens sundhedsvæsen vil og lægeroller fordelt over forrige (den 13. juni) og næstkommende møde (den 3. oktober). Temaet bliver således fremtidens lægerolle og vil handle om den efterspørgsel, som lægens rolle og dermed den lægelige videreuddannelse, som konsekvens af de strukturelle ændringer sideløbende, må tilpasse sig i en ikke så fjern fremtid.

Oplægsholdere:

- Claus Thomsen, Lægefaglig direktør, Region Midtjylland
- Karen Ingerslev, kontorchef i Koncern HR, Udvikling i Region Midtjylland

Indstilling: Til drøftelse

Referat af oplæg

Claus og Karen præstenterede for Rådet deres iagttagelser og bud på hvordan fremtidens lægeroller bedst matcher fremtidens sundhedsvæsen. Fælles for begge oplægsholdere var en fremhævnin g af sociale kompetencer som empati og fællesskabsforståelse.

I Claus' præsentation (Bilag 22-18) lagde han vægt på, at 'kollektiv interesse' altid har været og forsat vil være en central generisk grundkompetence for lægen. Claus argumenterede for at de høje adgangskrav til medicinuddannelsen tydeligt viser at de studerende har forudsætninger for at kunne tilegne sig akademiske og medicinske færdigheder. Claus mener at personlige kompetencer – som kollektiv interesse samt evnen til at lave et 'klinisk skøn' i mødet med patienten ud fra refleksion og erfaring, i højere grad skal prioriteres og fastholdes på medicinstudiet og i klinikken.

Claus fremhævede at kvalitet i lægens arbejde i stigende grad afhænger af samarbejdet både i nærmiljøet og særligt mellem sektorer. I denne sammenhæng pointerede han, at bagsiden af fokuset på subspecialisering i lægeuddannelsen er, at interessen for at samarbejde bliver mindre.

Afsluttende fortalte Claus om at forventningerne til fremtidens læger kommer til at udfordres i endnu højere grad af befolkningens ønske om at opsøge information om sundhed og behandling via internettet. Lægerne skal kunne se mulighederne for patienterne med fokus på prognosen og ikke diagnosen. Det bliver således afgørende at lægerne forsat er nysgerrige i forhold til innovativ medicin med også ledelse og organisation for at udnytte sundhedsvæsnets ressourcer bedst muligt.

I Karens præsentation (Bilag 23-18) lagde hun vægt på at sundhedsvæsn et har været gennem en række gennemgribende reformer som har placeret lægen som en repræsentant for et naturvidenskabeligt paradigme på bekostning af de samfundsvidenskabelige og humanistiske discipliner. Konsekvensen er et voksende behov for 'rehumanisering' af sundhedsvæsn et, hvor lægen bringer sine sociale kompetencer i spil – for de patienter der har brug for det.

Karen adresserede temadrøftelsen fra forrige møde i Rådet, hvor behovet for generalister som almen-medicinere og geriatere blev fremhævet. Hertil ønskede Karen at supplere med speciallæger i neurologi, psykiatri og samfundsmedicin med henvisning til, at halvdelen af alle sygdomme i 2050 anslås at relatere sig til sygdomme i hjernen.

Lægens evne til brugerinddragelse, relationsarbejde, kommunikation og en holistisk tilgang til fremtidens patient fremhævede Karen som kernekompetencer for fremtidens læge.

Referat af Rådets drøftelse

Rådet takkede Claus og Karen for to interessante oplæg.

Rådet var – i lighed med de to oplægsholdere – bekymret for de udfordringer fremtidens (og nutidens) læge skal håndtere i sin behandling af patienter som også modtager ydelser fra en såkaldt 'sundhedsbasar'.

Der var enighed om, at fremtidens læge skal kunne navigere i et sundhedsvæsen med mere teknologi og udbredt brug af kunstig intelligens som understøtter patientens beslutningsproces. I denne sammenhæng blev det understreget, at teknologi ikke forventes at kunne erstatte lægens plads i sundhedsvæsenet.

Rådet understregede at voksende ulighed i sundhed er et væsentligt problem som sundhedsvæsenet hidtil har haft svært ved at imødekomme.

Vedr. humanistiske kompetencer på medicinstudiet var der en smule delte holdninger i Rådet. Rådet drøftede at studier viser at de medicinstuderens empati falder i løbet af studiet og Universiteterne redegjorde for, at de er opmærksomme på, at mange af de studerende ofte er konkurrenceorienterede. Samtidig var Rådet enige om medicinstudiet gradvist er blevet mere humanistisk og Lægeforeningen fremhævede at sociale aktiviteter vokser på studiet. Rådet var enige i at lægens kernekompetence er forankret i naturvidenskaben, men at dannelse, herunder menneskelig modenhed og empati, skal prioriteres.

Det blev pointeret at specialiseringen i lægernes videreuddannelse formentlig fortsætter, men at de generelle specialer skal gøres mere attraktive og at de højt specialiserede læger kan behandle patienten ud fra et helhedsorienteret perspektiv.

Rådet bemærkede at de medicinstuderende fravælger humanistiske og samfundsfaglige valgfag til fordel for forskning.

Formanden opfordrede Rådet til at komme med forslag til det videre arbejde med afsæt i den nærværende og forrige temadrøftelse. Rådet pegede på etableringen af en ny speciallægekommission herunder en udarbejdelsen af en generisk grundmodel for 'hvad er læge er'. Rådet gjorde opmærksom på, at der internationalt foregår lignende arbejde med henvisning til bl.a. England. Rådet lagde vægt på at kommissionen bliver sammensat tværfagligt og inddrager flere metoder i sit arbejde.

Rådet foreslog også at lægerrollerne fra speciallægekommissionens rapport i 2000 (senest revideret i 2013) gennemgås med henblik på at tilpasse rollen som professionel således at fx dannelse, humanisme og generiske kompetencer fremhæves.

---

7. Orientering

- Orientering fra Sundhedsstyrelsen

Mødedatoer i 2019 for det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse bliver følgende onsdage i tidsrummet 15.00-18.00.

- 6. marts
- 12. juni
- 9. oktober
- 11. december

I regi af Prognose- og Dimensioneringsudvalget for den lægelige videreuddannelse arrangeres en temadag om fremtiden for lægernes arbejdsmarked. Formålet med temadagen er at indhente inspiration til det fremtidige lægeprognosearbejde. Temadagen afholdes den 22. november og medlemmerne af Rådet har alle fået en advisering om at afsætte dagen.

Den 3. december afholder SST en lanceringskonference med lancering af anbefalinger på hele akutområdet i DGI-byens konference center.

- Orientering fra videreuddannelsesregionerne.

Syd

- Det Regionale Råd
Der afholdes møde den 25. september 2018, hvor temaet er almen medicinske hoveduddannelseslægers kliniske ophold.
- Akutmedicin
Der er ansat syv introlæger i Akutmedicin i Videreuddannelsesregion Syd. Der er modtaget 13 meritansøgninger, hvoraf de otte er behandlet.
- Udvidelse af almen medicin
Der arbejdes på at implementere udvidelsen i almen medicin på syv hoveduddannelsesforløb og 14 introduktionsstillinger. Halvdelen af forløbene opslås til besættelse pr. 1. marts 2019.
- Sammenhængende uddannelsesforløb
Ét sammenhængende forløb med intern medicinsk introduktionsstilling sammen med hoveduddannelse i Intern medicin: Lungemedicin i Sygehus Sønderjylland er besat pr. 1. oktober 2018.

Nord

- Det Regionale Råd
Der afholdes møde den 26. september, hvor rammerne for hvilke og hvordan afdelinger, der ikke er inkluderet i bruttolisten over akutafdelinger, kan indgå i meritvurderinger bl.a. skal drøftes.
- Akutmedicin
På nuværende tidspunkt er der ansat eller planlagt ansættelse af 21 uddannelseslæger i introduktionsstillinger i Videreuddannelsesregion

Nord. Dette fordelt på seks ud af syv akutafdelinger. Der en dimensionering på 18-36 stillinger. Der arbejdes også på at opnå enighed om sammensætningen af hoveduddannelsesforløb i specialet. Der ikke er forventning om, at der slås hoveduddannelsesforløb op i 2018 i akutmedicin. Der er modtaget 30 meritansøgninger. Otte ansøgninger er færdigbehandlet og der er givet fuldmerit jf. § 21.

- Fratrædelse af sekretariatschef

Pr 31. september fratræder Sekretariatschef Berit Bjerre Handberg sin stilling i Videreuddannelsesregion Nord. Berit skal pr. 1. oktober 2018 være Cheflæge i Det Grønlandske Sundhedsvæsen.

- Udvidelse af almen medicin

I Videreuddannelsesregion Nord arbejdes der på at implementere udvidelsen i almen medicin på 10 hoveduddannelsesforløb og dertil svarende introduktionsstillinger. Udvidelsen udfordrer dog ift. ressourcer, kapacitet og planlægning.

- Sammenhængende uddannelsesforløb.

I Videreuddannelsesregion Nord arbejdes der fortsat med sammenhængende uddannelsesforløb på tværs af KBU, Introduktionsuddannelsen og Hoveduddannelsen. I det politiske Region Nordjylland er der besat stillinger svarende til tabellen herunder. Region Nordjylland beretter desuden om, at der i forbindelse med ansættelsesrunderne modtages en del ansøgninger fra udenlandske læger, der dog ikke er kvalificeret til stillingerne.

Speciale	2. halvår 2018	1. halvår 2019
Almen medicin	2 x KBU-Intro	2 x KBU-Intro 1 x KBU Intro-HU
Psykiatri	2 x K BU-Intro-HU	
Kirurgi		1 x KBU-Intro

I det politiske Region Midtjylland arbejdes, der på sammenhængende forløb i psykiatri og i neurologi med intro og hoveduddannelsesforløb.

Øst

- Det Regionale Råd

Der afholdes møde den 24. september. De vigtigste punkter er drøftelse af evt. systematiske tilbud til udenlandske læger især vedr. sprog og kommunikation samt behandling af ansøgning fra Region Sjælland om sammenhængende uddannelsesforløb.

Herudover er der 3 ledige PKL-stillinger i opslag til besættelse pr. 1. januar 2019.

Sammenhængende uddannelsesforløb er blevet drøftet. Med afsæt i lægedækningsudvalget – Henrik? 19 ud af de 24 kan gå direkte ud og i KBU og resten skal

- Akutmedicin

Der er nu ansat 15 introlæger i Akutmedicin.

- Orientering fra andre medlemmer af rådet.

Lægeforeningen orienterede om at Yngre Læger har udført en undersøgelse for medlemmer inden for almen medicin, der peger på, at hoveduddannelseslæger i almen medicin oplever bedre supervision i almen praksis end i opholdene på hospitalsafdelinger, og at uddannelsesmiljø er en af de væsentligste rekrutteringsfaktorer: <https://www.laeger.dk/almen-medicin-undersogelse>. Yngre Læger har desuden udført en undersøgelse blandt medlemmer inden for psykiatrien: <https://www.laeger.dk/psykiatrien-i-tal>.

8. Eventuelt

Der var ikke noget til dette punkt.